

TYGODNIK WILEŃSZCZYŻNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Zakończono ewakuację obywateli Litwy z Izraela **str. 3**
- Placówki w całej Litwie otrzymały groźby o podłożeniu bomby **str. 3**

Rota

- Inauguracja roku akademickiego na Wydziale Informatyczno-Ekonomicznym Filii UwB w Wilnie **str. 1**

- Polacy dokonali wyboru **str. 1**

PRENUMERATA 2023

**Do 19 listopada
trwa prenumerata
na grudzień
2023 roku.**

**Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)**

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

45. rocznica wyboru kardynała Karola Wojtyły na papieża

„W miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój...”

W poniedziałek, 16 października, minęło 45 lat od chwili wyboru kard. Karola Wojtyły na Stolicę Piotrową. Jan Paweł II był pierwszym papieżem z Polski i pierwszym po 455 latach następcą św. Piotra niebędącym Włochem oraz najmłodszym zwierzchnikiem Kościoła katolickiego od 1864 r. W przededniu rocznicy wyboru relikwie św. Jana Pawła II zostały uroczystie wniesione do kościoła św. Rafała w Wilnie i wystawione do publicznego kultu wiernych.

Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach koło Krakowa jako drugi syn i najmłodsze z trojga dzieci emeryto-
(Dokończenie na str. 5)

Na Litwie podniesiono poziom czujności przy obiektach o znaczeniu strategicznym

Po tym, jak zauważono wyciek z łączącego Finlandię i Estonię podwodnego gazociągu „Balticconnector”, Narodowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC) informuje, że na Litwie podwyższono poziom czujności przy strategicznie ważnych obiektach.

(Dokończenie na str. 2)

FOT. MARLENA PAŃKOWSKA

16. rocznica śmierci malarki Anny Krepsztul

Ambasadorka Wileńszczyzny

1 października br. w Taboryszkach spotkali się przyjaciele oraz miłośnicy twórczości ludowej malarki Wileńszczyzny śp. Anny Krepsztul.

12 października 2007 roku śmierć pani Anny połączyła w smutku przyjaciół oraz miłośników jej twórczości. Wileńszczyzna z wielkim żalem żegnała wówczas jedną z swoich najsłynniejszych ambasaderek. Anna Krepsztul była malarką o trudnym losie. W twórczości symbolizował ją motyw złamanej brzozy, która mimo tragedii puszcza nowe pędy, gdyż żywe są jej korzenie. Tak właśnie było z malarką. Urodziła się 20 lutego 1932 roku w

FOT. SALCINIKALIT

Taboryszkach w rodzinie Stanisława i Józefy z Ormowskich. W wieku 10 lat zachorowała na osteoporozę i gruźlicę kości. Lekarze długo nie mogli postawić właści-
(Dokończenie na str. 4)

Polskie wybory parlamentarne w Wilnie. Jakie są wyniki głosowania?

W Wilnie w wyborach do Sejmu RP najwięcej głosów zdobyła Koalicja Obywatelska (KO) – 36,18 proc. Prawo i Sprawiedliwość (PiS) uzyskało 21,54 proc., a Nowa Lewica – 21,27 proc. – poinformował dziś Jacek Komar, przewodniczący Obwodowej Komisji Wyborczej nr 152 w stolicy Litwy.

W wyborach do Senatu RP najwięcej głosów zdobył Adam Bodnar, przedstawiciel KO – 72,5 proc. głosów; Alicja Żebrowska z PiS zdobyła 27,5 proc.

Udział w wyborach parlamentarnych w Wilnie wzięło 366 osób; ważnych głosów oddano 162.

W referendum uczestniczyło 147 głosujących; ważnych głosów było 137, czyli mniej niż wymagane 50 proc.

Przewodniczący Komar podkreśla, że „głosowanie przebiegło spokojnie, bez żadnych incydentów”.

Na podst. **Nasz Dziennik**

Relikwie św. Jana Pawła II przekazane dla parafii św. Rafała Archanioła w Wilnie

Parafia św. Rafała Archanioła w Wilnie otrzymała relikwie św. Jana Pawła II.

„Dzisiaj jest wyjątkowy dzień dla naszej parafii! W Krakowie, z rąk księdza kardynała Stanisława Dziwisza, otrzymaliśmy relikwie pierwszego stopnia Świętego Jana Pawła II” – powiadomiła parafia za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Relikwie z rąk księdza kardynała Stanisława Dziwisza odebrał proboszcz parafii św. Rafała Archanioła w Wilnie, ksiądz Mirosław Grabowski.

Parafia informuje, że w niedzielę,

15 października, relikwia św. Jana Pawła II została uroczystie wniesiona do kościoła i wystawio-

na do publicznego kultu wiernych.

Fot. **Parafia św. Rafała Archanioła Wilnie**

Od 16 października – zakazy dla wędkarzy

Ministerstwo Środowiska przypomina, że od poniedziałku zabroniono łowić raki długoczwypcowe i od tego dnia obowiązuje też zakaz łowienia lososia i troci w rzekach ważnych dla tarła.

Zakaz łowienia raków rozpoczyna się zwykle 15 października i trwa do 15 lipca, jednak w tym roku 15 października wypadło w niedzielę, zatem zakaz zaczął obowiązywać od poniedziałku.

Od 16 października wszedł

w życie zakaz połowów na odcinkach rzek ważnych dla tarła lososia i troci (wskazanych w załączniku nr 4 do Regulaminu amatorskiego wędkarstwa na wodach śródlądowych). Zakaz ten będzie obowiązywał do 30 grudnia.

Jedną z najpopularniejszych rzek wśród wędkarzy, na której będzie wprowadzony zakaz połowu lososia i troci, jest Wilia. Zakaz ten będzie obowiązywał od drogi nr 262 na moście w Ja-

nowie do mostu w Żyrmunach w Wilnie, a także od mostu w Wołokumpiach do mostu kolejowego Wilno-Ignalina i od kładki dla pieszych w Bujwidzach do ujścia rzeki Baluoša. Zakaz nie będzie obowiązywał na pozostałych odcinkach Wilii, łowienie na nich będzie możliwe na podstawie biletu wędkarskiego, natomiast od mostu w Żyrmunach do mostu w Wołokumpiach będzie obowiązywał zakaz używania sztucznych przynęt i małych rybek.

Należy też pamiętać, że do 20 listopada trwa kampania ekologiczna „Saugom laišiā” („Chrońmy lososia”), podczas której specjaliści od ochrony środowiska będą przeprowadzać kontrole, kontynuować regularną kontrolę połowów komercyjnych, a także sprawdzać wędkarzy pod kątem zapewnienia ochrony lososia i troci podczas ich migracji i tarła.

Na podst. **am.lrv.lt**

Na Litwie podniesiono poziom czujności przy obiektach o znaczeniu strategicznym

(Dokończenie ze str. 1)

Zwołane zostało posiedzenie Wspólnego Zespołu ds. Zapobiegania Zagrożeniom i Zarządzania Kryzysowego, podczas którego zostały wysłuchane dodatkowe informa-

cje przygotowane przez służby.

Jak donosiły fińskie media, 8 października w nocy zarejestrowano spadek ciśnienia w gazociągu „Balticconnector”, który łączy Finlandię i Estonię. Usterkę zauważyły Gasgrid Finland Oy i

estoński operator sieci przesyłowej gazu „Elering”.

Według fińskich źródeł rządowych zniszczenia „nie były przypadkowe”. Fińscy urzędnicy uważają, że do incydentu mogła przyczynić się Rosja.

Czerwony Krzyż uruchamia linię telefoniczną pomocy humanitarnej

Litewski Czerwony Krzyż 17 października otwiera linię telefoniczną, dzięki której można otrzymać szybką pomoc humanitarną w przypadku sytuacji ekstremalnej.

Jak podaje organizacja, w przypadku sytuacji wymagającej pomocy humanitarnej w postaci rzeczy lub odzieży, konsultacji, zakwaterowania, pomocy finansowej, psychologicznej, mieszkańcy Litwy będą mogli zadzwonić pod skrócony nr 111 i otrzymać szybką pomoc od wolontariuszy i pracowników Litewskiego Czerwonego Krzyża.

Krótki numer pomocy humanitarnej 111 będzie czynny przez całą dobę, we wszystkie dni tygodnia oraz w święta.

Według organizacji pomoc humanitarna będzie udzielona tak szybko, jak to możliwe, w zależności od sytuacji. Pomoc w postaci artykułów żywnościowych będzie można odebrać w wyznaczonych punktach pomocy humanitarnej, a w razie potrzeby zostaną one dostarczone we właściwe miejsce.

Więcej informacji: <https://redcross.lt/111-2/>

Na podst. **redcross.lt**

205 osób na liście najbogatszych na Litwie

Na początku 2023 roku w Państwowej Inspekcji Podatkowej został powołany oddział, którego zadaniem jest nadzór nad zobowiązaniami podatkowymi mieszkańców Litwy, posiadających majątek o dużej wartości.

Obecnie VMI zalicza 123 osoby i 82 ich współmałżonków do grona osób posiadających mienie o dużej wartości.

Do grona osób dysponujących dużym majątkiem zaliczani są obecni i byli stali mieszkańcy Litwy, posiadający mienie o wartości ponad 40 mln euro i mający interesy społeczno-ekonomiczne na Litwie.

Jak powiedziała Ingrida Biekšienė, przedstawicielka Wydziału Monitoringu i Doradztwa Dużych Podatników, cytowana przez „Verslo žinios”, 86 proc. osób znalazło się na liście bogatych ze względu na firmy, którymi zarządzają, a które stanowią większą część ich mienia.

Według Państwowej Inspekcji Podatkowej, nadzór nad zobowiązaniami podatkowymi najbogatszych mieszkańców Litwy przyniósł efekty. Jak podano, w pierwszym półroczu 2023 roku w toku prowadzonych w stosunku do nich działań nadzorczych i monitorujących ustalono ok. 7,8 mln euro niezadeklarowanych dochodów podlegających opodatkowaniu, z czego wyliczono 1,5 mln euro dodatkowych podatków do zapłaty.

Fot. **Marian Paluszkievicz**

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sužany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Poczta Litewska wstrzymuje dostarczanie przesyłek do Izraela

Poczta Litewska informuje, że od 11 października tymczasowo zostało wstrzymane wysyłanie wszystkich przesyłek – listów, pocztówek i paczek – do Izraela.

Doręczanie przesyłek do tego kraju wstrzymano w związku z tym, że doręczanie przesyłek drogą lotniczą do tego kraju stało się niemożliwe – firmy logistyczne,

zajmujące się transportem przesyłek drogą lotniczą, poinformowały o odwołaniu lotów.

Ta ostatnia decyzja została podyktowana wybuchem działań wojennych w Izraelu w wyniku ataków organizacji terrorystycznej „Hamas”.

O wznowieniu dostarczania przesyłek do Izraela Poczta Litewska poinformuje odrębnym komunikatem.

Fot. Iwona Klimaszewska

Zimą w Europie może zabraknąć oleju napędowego

Międzynarodowa Agencja Energetyczna (IEA) ostrzegła, że tej zimy w Europie może brakować oleju napędowego.

Jako możliwą przyczynę IEA podała ograniczenia w dostawach, które obejmują między innymi nałożone przez Unię Europejską (UE) embargo na rosyjską ropę. „Po upływie dziesięciu miesięcy po wejściu w życie unijnego embarga na rosyjską ropę europejskie rafinerie w dalszym ciągu mają trudności z przyspieszeniem tempa rafinacji i produkcji oleju napędowego” – podała agencja.

Według IEA, Europa będzie musiała utrzymać duży import,

szczególnie z Bliskiego Wschodu, ale stosowane zimą restrykcyjne specyfikacje jakości mogą

ograniczać dostawy. „Aby uniknąć niedoborów, może być potrzebna kolejna łagodna zima” – stwierdziła IEA.

Mówiąc o potencjalnym wpływie wojny między Izraelem a Ha-

masem na dostawy ropy naftowej, IEA zauważyła, że obecnie jest tylko ryzyko ograniczonych zakłóceń. Agencja wskazała również, że jest gotowa interweniować na rynkach, jeśli zajdzie taka potrzeba.

IEA koordynuje uwalnianie rezerw obowiązkowych posiadanych przez kraje członkowskie.

Według agencji, niespodziewane ataki skłoniły handlowców do zastosowania wyższej dopłaty za ryzyko geopolityczne, ale, jak podkreśla agencja, „nie ma bezpośredniego wpływu na fizyczne dostawy”.

Na podst. ELTA

Zakończono ewakuację obywateli Litwy z Izraela

14 października wieczorem na wileńskim lotnisku wylądował wojskowy samolot „Spartan”, który przetransportował na Litwę kolejnych 30 obywateli, którzy utknęli w Izraelu, poinformowało Narodowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC).

„Spartan” przybył na Litwę z Antalyi. Tym lotem litewski samolot wojskowy zakończył swoją misję w Izraelu.

W środę, 11 października, pierwszym lotem z Izraela wyleciało 29 osób, w 12 października wieczorem samolot ewakuował 42 pasażerów, a 13 października wieczorem z Tel Awiwu wyleciały kolejne 24 osoby.

Jak poinformowało NKVC, mimo intensywnych zachęt i wysyłaniu wiadomości, nie było więcej osób chętnych do ewakuacji.

Obywatele Litwy pozostający w Izraelu mogą zwrócić się

o pomoc do Ambasady Litwy w Izraelu, gdzie uzyskają wszelkie informacje na temat lotów planowanych przez Łotwę, Belgię i inne kraje.

Rankiem 7 października palestyńska grupa islamistyczna „Hamas” przypuściła atak na Izrael. Terrorysty wystrzelili tysiące rakiet w kierunku izraelskich miast i najechali kraj. Izra-

el oficjalnie ogłosił stan wojny.

Institucje litewskie podjęły decyzje dotyczące transportu obywateli kraju znajdujących się w strefie działań wojennych. 11 października po południu na wileńskim lotnisku wylądował samolot z Tel Awiwu, który przywiózł 141 obywateli Litwy, którzy utknęli w Izraelu.

Na podst. ELTA

W Wilnie jest mniej niż dwie trzecie Litwinów

Departament Migracji szacuje, że na Litwie jest już ponad 200 tysięcy nowo cudzoziemców. Większość z nich to Ukraińcy, Białorusini i Rosjanie. Są także pracownicy z krajów trzecich – szybko rośnie liczba przyjezdnych z Azji Centralnej: Tadżykistanu, Kazachstanu i Uzbekistanu.

Ludzie ci mówią głównie po rosyjsku, a państwo nie prowadzi żadnej polityki integracyjnej. Na przykład w Wilnie władze oferują tylko jedną szkołę

dla 40 tysięcy Białorusinów, a żadnej dla 30 tysięcy Ukraińców.

Wiele osób już zauważyło, że w Wilnie język litewski ustępuje miejsca rosyjskiemu, a z obliczeń wynika, że w Wilnie mieszka już mniej niż dwie trzecie Litwinów.

Departament Statystyki podaje, że w Wilnie mieszka około 630 tysięcy osób. 400 z nich to Litwini, reszta to obcokrajowcy, głównie rosyjskojęzyczni.

Swoje miejsce zamiesz-

kania w Wilnie zadeklarowało ponad 11 tys. Ukraińców. i około 7 tysięcy Rosjan. Według danych, co dwunasty nowo przybyły mieszkaniec Wilna jest rosyjskojęzyczny.

W ostatnim czasie szybko rośnie populacja obywateli krajów Azji Środkowej. W ciągu półtora roku liczba Kirgizów w kraju wzrosła 6-krotnie, Tadżyków 8-krotnie. W niecałe dwa lata na Litwie osiedliło się 4 razy więcej Uzbeków.

Na podst. madeinvilnius.lt

Zimowy rozkład lotów: nowe słoneczne kierunki, więcej lotów do miast Europy

W sezonie zimowym, który rozpocznie się pod koniec października, z wileńskiego lotniska będzie można wylecieć do trzech nowych miejsc. AirBaltic uruchomi bezpośrednie loty do Dubaju, Teneryfy i Gran Canarii. Ponadto z Wilna będzie więcej lotów do stolic europejskich i innych miast.

Litewskie Porty Lotnicze informują, że w sezonie zimowym z lotniska w Wilnie będzie można polecieć do 36 miast europejskich, z Kowna – do 16 i z Połagi do 4. Dobra wiadomość dla podróżujących z Wilna jest taka, że pojawią się trzy nowe słoneczne kierunki – bezpośrednie, regularne loty lotewskiego przewoźnika airBaltic do Dubaju, Teneryfy czy Gran Canarii.

Tej jesieni i zimy najwięcej tras – aż 5 – połączy Wilno z największą gospodarką Europy, z Niemcami. Samoloty z Wilna polecą także do Londynu i Paryża. W styczniu przyszłego roku planowane jest odnowienie lotów do Grenoble (Francja). W sezonie zimowym kontynuowane będą także bezpośrednie loty z Wilna do Wiednia i Brukseli.

Jak powiedział Tomas Zitikis, kierownik ds. rozwoju tras Litewskich Portów Lotniczych, w sezonie zimowym więcej zmian wprowadzają tanie linie lotnicze – wstrzymując czasowo loty na niektórych kierunkach, np. popularnych latem, ale wiosną wiele popularnych tras powraca ponownie, a turystyka wypoczynkowa znów nabiera tempa. Natomiast tradycyjne linie lotnicze, podkreślił, zwiększają tej jesieni i zimą liczbę lotów na wielu ważnych trasach.

Fot. Marlena Paszkowska

Placówki w całej Litwie otrzymały groźby o podłożeniu bomby

W nocy 16 października policja otrzymała 3 e-maile (treść jest identyczna), z których wynika, że w różnych obiektach podłożono materiały wybuchowe, które eksplodują dzisiaj o godzinie 12:12. W sumie takie listy trafiły do około 1500 adresatów – podała policja.

Jak poinformowała policja, funkcjonariusze w pierwszej kolejności sprawdzają budynki, z których nie można fizycznie wyprowadzać ludzi. Na przykład szpitale i domy opieki.

W przypadku innych zaleca się do godziny 12.00 ewakuować się i po przypuszczalnym czasie wybuchu wrócić do budynków.

Pogróżki zostały wysłane do różnych obiektów na terenie całej Litwy – m.in. do gimnazjów, przedszkoli, samorządów, uczelni, firm ochroniarskich, bibliotek, mediów, galerii, osób prywatnych i innych.

Policja prosi, by po otrzymaniu takiego pisma nie wpadać w panikę, lecz natychmiast zadzwonić pod numer 112. Zaznacza się, aby nie wysyłać wiadomości za pośrednictwem portalu e-policja i nie przekazywać wiadomości w formie e-maila.

W ubiegły piątek, 13 października, wpłynęło 900 doniesień o rzekomych materiałach wybuchowych podłożonych w litewskich przedszkolach i szkołach. Wszystkie doniesienia były fałszywe.

Na podst. delfi.lt

NOWINY znad Solczy

Ambasadorka Wileńszczyzny

(Dokończenie ze str. 1)

wej diagnozy, a później nie potrafiono tych schorzeń wyleczyć. W ciągu 70 lat życia pani Anna doznała 72 złamań. Ich powodem mógł być nawet nieostrożny ruch. Z wiekiem doszła cukrzyca i choroba serca. Jednak ból i cierpienie nie mogły złamać siły ducha Anny Krepsztul. Odwrotnie – wyzwalały jeszcze większą energię twórczą.

Pierwsza wystawa obrazów Anny Krepsztul odbyła się w Wilnie w 1949 roku. Następną – dopiero w 1985 roku, w Stowa-

rzyszeniu Twórców Ludowych w Wilnie. Wtedy to nadano jej miano twórcy ludowego. Obrazy malarki z Taboryszek były eksponowane także poza granicami Litwy – w Polsce, Stanach Zjednoczonych. Część prac trafiła do prywatnych zbiorów w USA, Anglii, Niemczech, Francji, Australii, Kanadzie i innych krajach.

Część artystyczną, na którą złożyły się wspomnienia, urywki z listów malarki, zaprezentowali uczniowie Gimnazjum im. Anny Krepsztul w Butrymańcach.

Przedstawiciele PUTW uczcili rocznicę pontyfikatu i pielgrzymki na Litwę św. Jana Pawła II

Uczczenie 45-lecie Pontyfikatu Świętego Jana Pawła II oraz 30. rocznicy pielgrzymki Papieża na Litwę stało się okazją do kolejnego spotkania członków Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Solecznikach, jak też przybyłych na uroczystość przedstawicieli Polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku z różnych zakątków Litwy.

16 października br. obchody zainaugurowała Msza św. w kościele pw. św. Piotra Apostoła w Solecznikach, celebrowana przez księdza proboszcza Rusłana Wilkiela. Następnie uczestnicy spotkania udali się przed pomnik św. Jana Pawła II, gdzie zostały zapalone znicze i złożone kwiaty. Z okazji wydarzenia do Solecznik przybyli przedstawiciele Akademii Trzeciego Wieku oraz Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wilnie, UTW „Optymiści” z Niemenczyna, PUTW z Nowych Święcian, Jezioroskiego Oddziału Związku Polaków na Litwie. Zebranych na sali Centrum Kultury przywitała prezeska Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Solecznikach Jadwiga Sinkiewicz, ciesząc się, że św. Jan Paweł II zawsze jednoczył rzesze ludzi, a dziś stał się okazją do spotkania seniorów.

Z pobytu przedstawicieli organizacji w Solecznikach cieszył się również mer rejonu solecznickiego Zdzisław Palewicz.

– Znakiem rozpoznawczym Solecznik jest hasło „Soleczniki łączą!”. Tak było, jest i będzie. Dlatego ogromnie cieszymy się z Państwa obecności w naszym mieście, zawsze jesteście tu mile widziani – mówił mer. W przemówieniu podkreślił wagę przemysłu Jana Pawła II, w tym o osobach w wieku starszym, o uniwersytetach trzeciego wieku. Papież rozumiał, że są seniorzy, którzy biorą w pełni odpowiedzialność za swoje życie, chcą je konstruować, dojrzewać w człowieczeństwie i godnie się starzeć. Pisał: „Mimo ograniczeń mego wieku, bardzo wysoko cenię sobie życie i umiem się nim cieszyć”. Sam swoją postawą dookreślał tę godność i człowieczeństwo.

W toku spotkania zebrani dzielili się swoimi wspomnieniami z pobytu Jana Pawła II w Wilnie. Na scenie dźwięczały też piosenki w wykonaniu zespołu „Marzenie” z Nowych Święcian, „Seniorytki” z Wilna, „Optymiści” z Niemenczyna, „Zorzy” z Solecznik, „Rodzinki” z Ejszyszek. Dla seniorów zagrali, zaśpiewali i zarecytowali młodzi solczanie – wychowankowie przedszkola „Bajka” oraz Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego.

Stronę przygotował **Andrzej Kolosowski**

Oświatowcy z rejonu solecznickiego gościli w Białymstoku

Owocne spotkanie

Przedstawiciele Wydziału Oświaty i Sportu Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz przedstawiciele administracji placówek oświatowych rejonu znad Solczy gościli na początku października w Białymstoku. Zapoznali się tam z przestrzenią lokalną i omówili ramy współpracy ze Stowarzyszeniem Odra-Niemen ukierunkowanej na zwiększanie oferty edukacyjnej dla mieszkańców rejonu w różnym wieku.

Ze wszystkich pór roku jesień oferuje człowiekowi najwięcej. Codzienność jesiennych dni umila nie tylko różnorodność barw, czy też bogactwo darów przyrody, ale również podróże, którym towarzyszą ostatnie ciepłe promienie słońca. 6-7 października br. przedstawiciele Wydziału Oświaty i Sportu Samorządu Rejonu Solecznickiego oraz przedstawiciele administracji placówek oświatowych rejonu solecznickiego mieli możliwość przedłużyć świąteczną atmosferę Dnia Nauczyciela i udać się w podróż do Białegostoku na zaproszenie Zarządu Głównego Stowarzyszenia Odra-Niemen. Wydarzenie „Spotkania polskich środowisk z Litwy” zostało zrealizowane w ramach projektu polonijnego - Polonijny Think Tank „Ponad Granicami”.

Początkowo wiele wrażeń przyniosła wycieczka po mieście, która rozpoczęła się od zwiedzania Pałacu Branickich – reprezentacyjnego pałacu w Białymstoku, określanym mianem „Wersalu Podlasia”. Następnie uczestnicy wycieczki mieli możliwość podziwiać Rynek Kościuszki, Ratusz, Sobór św. Mi-

kołaja, Bazylikę archikatedralną Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, pomnik upamiętniający młodego Ludwika Zamenhofa, Operę i Filharmonię Podlaską oraz wiele innych ciekawych wizytówek tego miasta. Podróż kształcąca, wycieczka po mieście była prawdziwą lekcją historii i sztuki. Każdy mógł w stolicy Podlasia znaleźć inspirację, ciepłe wspomnienia i bagaż pozytywnych emocji dla siebie.

Popołudnie wypełnione zostało treściwym i ciekawym spotkaniem z Zarządem Stowarzyszenia Odra-Niemen oraz z ich wieloletnimi współpracownikami. Przedstawiciele administracji placówek oświatowych, jak też przedstawiciele Wydziału Oświaty i Sportu zapoznali się z autorskimi inicjatywami edukacyjnymi Stowarzyszenia Odra-Niemen („Wakacje z historią”, „Język Polski Ponad Granicami”, „Polonijna Akademia wiedzy” i innymi). Iłona Gosiewska przedstawiła ofertę edukacyjną, Eugeniusz Gosiewski – ofertę udziału placówek w konkursach polonijnych, Robert

Martin – ofertę wzmacniania auki języka polskiego, Małgorzata Suszyńska - wiceprezeska Zarządu, przedstawiła Ofertę dla seniorów. Specjaliści Wydziału Oświaty i Sportu wraz z Jadwigą Sinkiewicz – prezeską Uniwersytetu III Wieku omówili perspektywy współpracy na nadchodzący 2024 rok. Określone zostały potrzeby placówek i możliwości ich zaspokojenia poprzez działalność projektową. Spotkanie miało bardzo pozytywny i motywujący przekaz, została stworzona perspektywa dla jeszcze bardziej owocnej współpracy.

Serdeczne słowa podziękowania kierujemy do Zarządu Stowarzyszenia Odra – Niemen i wszystkich jego działaczy za niezwykle sprawnie zorganizowany wyjazd oraz za dające wiele korzyści treściwe spotkanie.

Zadanie zostało sfinansowane ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP z Programu „Wsparcie Polonii i Polaków za Granicą 2023”, oraz środków Administracji Samorządu Rejonu Solecznickiego.

W rejonie solecznickim rozpoczyna się sezon grzewczy

W poniedziałek, 16 października, w rejonie solecznickim rozpoczął się sezon grzewczy – poinformował Samorząd Rejonu Solecznickiego. Ogrzewanie w pierwszej kolejności zostanie włączone w placówkach wychowania przedszkolnego. Przewiduje się, że do końca roku cena ciepła będzie mniejsza niż w poprzednim sezonie grzewczym.

Według Artura Danulewicza, dyrektora Solecznickich Sieci Ciepłowniczych („Śalčininkų šilumos tinklai”), spółka jest gotowa do dostarczania ciepła, latem wykonano remont tras ciepłowniczych, jesienią przeprowadzono próby hydrauliczne i podjęto inne działania mające na celu zapewnienie płynnego dostarczania ciepła mieszkańcom.

– Staramy się uruchomić dostawę ciepła szybko i sprawnie, jednak zdarzają się sytuacje, w których nie da się dostarczyć ciepła wszystkim odbiorcom jednocześnie, tego samego dnia. Dlatego mogą zdarzyć się przypadki, że kaloryfery w jednym bloku mieszkalnym zaczną się nagrzewać jednego

dnia, a w drugim – kolejnego dnia – mówi Artur Danulewicz.

Na początku sezonu grzewczego placówki oświatowe i medyczne mogą w miarę potrzeb podjąć decyzję o ogrzewaniu pomieszczeń po uprzednim powiadomieniu dostawcy ciepła. Mieszkańcy mogą także zdecydować o przesunięciu lub rozpoczęciu sezonu grzewczego w konkretnym bloku mieszkalnym wcześniej, jeśli zgodzi się na to ponad 50 proc. właścicieli mieszkań.

Po uzgodnieniu w sprawie rozpoczęcia sezonu grzewczego lub jego przesunięcia, mieszkańcy bloku mieszkalnego (przewodniczący wspólnoty, administrator) muszą skontaktować się z Solecznickimi Sieciami Ciepłowniczymi („Śalčininkų šilumos tinklai”) i poinformować spółkę pisemnie o swojej decyzji (ul. Pramonės 2a, Soleczniki, tel. (8 380) 53645, e-mail Ten adres pocztowy jest chroniony przed spamowaniem. Aby go zobaczyć, konieczne jest włączenie obsługi JavaScript.)>. info@salcininkust.lt).

Mieszkańcy rejonu mogą ubiegać się o rekompensatę kosztów ogrzewania domu i za gorącą wodę. Wnioski przyjmowane są w starostwach według zadeklarowanego miejsca zamieszkania, można je również składać elektronicznie za pośrednictwem SPIS.lt. W przeciwieństwie do lat ubiegłych, przy udzielaniu pomocy społecznej pod uwagę brane będą nie tylko dochody mieszkańców, ale także ich majątek: nieruchomości, ruchome mienie, środki finansowe i inne wartościowe mienie.

Za ubiegły sezon grzewczy Wydział Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia naliczył mieszkańcom rejonu 2,5 mln euro rekompensaty za ogrzewanie. Rekompensaty otrzymało ok. 12 tys. osób. Po zmianie warunków naliczania rekompensaty przewiduje się, że w tym roku liczba wnioskodawców zmniejszy się o około 15-20 proc.

Rekompensata będzie przyznawana za cały sezon grzewczy, z wyjątkiem przypadków, w których zmieniają się dochody mieszkańców.

„W miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój...”

(Dokończenie ze str. 1)
wanego porucznika Karola Wojtyły i Emilii z Kaczorowskich. Ochrzczony został miesiąc później w miejscowej parafii. Świecenia kapłańskie Karol Wojtyła otrzymał w 1946 r.

Uczestnik Soboru Watykańskiego

W 1958 r. został biskupem i sufraganem archidiecezji krakowskiej, w czerwcu 1967 r. – kardynałem. Podczas Soboru Watykańskiego II, który obradował od 11 października 1962 r. do 8 grudnia 1965 r., uczestniczył we wszystkich czterech sesjach m.in., jako członek komisji opracowującej i redagującej tzw. schemat XIII, czyli tekst konstytucji „O obecności Kościoła w świecie współczesnym”, konstytucji „O Kościele”, deklaracji „O wolności religijnej” oraz dekretu „O apostołstwie świeckim”. Z nominacji papieża Pawła VI Karol Wojtyła został członkiem Komisji Soborowej dla Apostolstwa Świeckiego. Na nadzwyczajnym zgromadzeniu Synodu Biskupów w październiku 1969 r. przedstawił projekt dokumentu „II Nadzwyczajny Synod Biskupów o sobie”, określonego powszechnie, jako dokument Wojtyły.

Dar z niebios

16 października 1978 r. Karol Wojtyła został wybrany przez konklawe na papieża przybierając imię Jan Paweł II. Był to symboliczny znak kontynuacji przerwanej nagłą śmiercią 33-dniowego pontyfikatu Jana Pawła I. Jak wspominał arcybiskup Marek Jędraszewski w homilii podczas Mszy św. w Watykanie przy grobie Jana Pawła II 16 października br. „ten dzień „był prawdziwym szokiem dla ówczesnego świata. Na placu św. Piotra ten wybór spotkał się z entuzjazmem. Sam byłem świadkiem tego wydarzenia tutaj w Rzymie”. Wspominając wybór Karola Wojtyły na papieża ks. Tadeusz Jasiński, redaktor miesięcznika katolickiego „Spotkania” powiedział, „że wybór Polaka w czasach komunizmu był darem niebios, wydarzeniem niecodziennym, miał posmak pewnej sensacji. Dla człowieka wierzącego to było także jakby potwierdzenie Pana Boga, że jest z nami”.

„Nie lękajcie się!”

Jednym ze społecznych i teologicznych fundamentów pontyfikatu papieża z Polski było wezwanie – „Nie lękajcie się! Otwórzcie, otwórzcie na oścież drzwi Chrystusowi”. Słowa te wypowiedział 22 październik 1978 r. na placu św. Piotra podczas Mszy św. inauguracyjnej jego pontyfikatu. Jan Paweł II miał wówczas 58 lat. Był pierwszym papieżem z Polski i pierwszym po 455 latach następcą św. Piotra niebędą-

cym Włochem oraz najmłodszym zwierzchnikiem Kościoła katolickiego od 1864 r. Jego pontyfikat trwał ponad 26 lat i był drugim, co do długości, w dziejach Kościoła. W tym czasie zwołał 9 konsystorz, mianował ok. 240 kardynałów, w tym 5 Polaków i 2,5 tys. biskupów; wyswięcił ponad 2 tys. księży; beatyfikował 1338 osób, a 482 kanonizował. Napisał 14 encyklik, w których w nowy sposób ukazywał wiarę Kościoła i jego ludzkie nauczanie, 14 adhortacji apostolskich, 11 konstytucji apostolskich, 45 listów apostolskich i 31 Motu Proprio (list papieski o charakterze dekretu).

Pierwszy synod

Rodzinie poświęcony był pierwszy synod jego pontyfikatu, który odbył się w Rzymie między 26 września a 25 października 1980 r. Jego owocem była adhortacja apostolska „Familiaris consortio”, w której potwierdził nauczanie Soboru Watykańskiego II i swojego poprzednika, papieża Pawła VI, wyrażone przede wszystkim w encyklice „Humanae vitae”, o dwojakim celu współżycia małżeńskiego: budowaniu jedności małżonków i prokreacji. Podkreślił w dokumencie, że „Kościół jest świadomy tego, że małżeństwo i rodzina stanowią jedno z najcenniejszych dóbr ludzkości”, dlatego „pragnie nieść swoją naukę i zaoferować pomoc”. Oceniając sytuację rodziny we współczesnym świecie wskazał na zjawiska pozytywne, jak «zwrócenie większej uwagi na jakość stosunków międzyosobowych w małżeństwie, na podnoszenie godności kobiety, na odpowiedzialne rodzicielstwo i na wychowanie dzieci».

W ogłoszonej 25 marca 1995 r. encyklice „Evangelium Vitae” Jan Paweł II podkreślił, że życie ludzkie pochodzi od Boga, jest Jego darem, obrazem i odbiciem. „Bóg jest jedynym Panem tego życia: człowiek nie może nim rozporządzać” – pisał. Wskazał na konieczność „budzenia w sumieniach, w rodzinach, w Kościele i społeczeństwie świeckim wrażliwości na sens i wartość ludzkiego życia w każdym momencie i w każdej kondycji”. Tym samym, jako niemoralne określił dopuszczanie się aborcji, czyli zabójstwa człowieka od momentu poczęcia aż do narodzin, eutanazji oraz wykorzystywanie embrionów i płodów ludzkich jako przedmiotu eksperymentów.

Zamach na Ojca Świętego

Niespełna trzy lata po wyborze na papieża – 13 maja 1981 r. – na początku audiencji generalnej papież objeżdżał plac św. Piotra w Rzymie otwartym samochodem, został postrzelony przez Mehmeta Alego Agcę. Rok po zamachu papież udał się do Fatimy w swą 11. podróż apostolską, która

była wyrazem jego wdzięczności za ocalone życie. Jako wotum w sanktuarium w Fatimie pozostawił kulę, którą wystrzelił do niego zamachowiec. Została ona umieszczona w koronie zdobiącej figurę Matki Boskiej Fatimskiej. Natomiast przestrzelony pas su-

tanny przekazał na Jasną Górę. Jest on dzisiaj ważną relikwią dla pielgrzymów.

W 83. rocznicę objawień fatimskich, 13 maja 2000 r., papież wyniósł do chwały ołtarzy dwoje dzieci — Franciszka i Hiacynkę — świadków wydarzeń z 1917 r. W homilii podziękował Matce Bożej za orędzie fatimskie oraz za opiekę, jaką otoczyła go 13 maja 1981 r., w dniu zamachu na jego życie na placu św. Piotra.

Podmiotowość narodu

Papież wielokrotnie mówił o podmiotowości narodu. W przemówieniu wygłoszonym 2 czerwca 1980 roku w UNESCO w Paryżu podkreślił, że „narod istnieje z kultury i dla kultury, dlatego właśnie jest ona tym wielkim wychowawcą ludzi do tego, aby bardziej być we wspólnocie, która ma dłuższą historię niż każdy człowiek i własna rodzina”. Z kolei w czasie przemówienia do Zgromadzenia Ogólnego ONZ w 1995 r. powiedział, że „dopiero wówczas, gdy narody środkowej i wschodniej Europy odzyskały wolność, nadzieja na pokój, który powinien być nadejść wraz z końcem II wojny światowej, zaczęła nabierać realnych kształtów dla wielu ofiar tamtego konfliktu”. Podkreślił wówczas, że „żadne państwo, ani inny naród czy organizacja międzynarodowa – nie ma prawa utrzymywać, że dany naród nie zasługuje na istnienie”.

Jan Paweł II był również pomysłodawcą Światowych Dni Młodzieży. Pierwsze międzynarodowe spotkanie młodych odbyło się 29-31 marca 1985 r. w Rzymie pod hasłem: „Abyście umieli zdać sprawę z nadziei, która jest was”. Od tego czasu, co dwa lub trzy lata, młodzi z całego świata spotykają się z Ojcem Świętym w wybranym miejscu – zaś co roku

ze swoim biskupem na obchodach diecezjalnych.

Podróż apostolska na Litwę

W 1993 roku 4 września Jan Paweł II ucałowaniem ziemi litewskiej na lotnisku w Wilnie rozpoczął pielgrzymkę po Litwie. Papież mo-

zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu. Podkreślił wówczas, że tylko „w miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój, a człowiek szczęście”.

Papież Jan Paweł II zmarł w wieku 84 lat w wigilię Niedzieli Bożego Miłosierdzia 2 kwietnia 2005 r. o godz. 21.37 w Watykanie. Podczas uroczystości pogrzebowych, 8 kwietnia 2005 r., wierni wołali „Santo subito” (Święty natychmiast).

Beatyfikacja i kanonizacja Jana Pawła II

Papież Benedykt XVI zgodził się na otwarcie procesu beatyfikacyjnego Jana Pawła II miesiąc po jego śmierci, uchylając tym samym wymóg 5-letniego okresu oczekiwania. Szacuje się, że na uroczystości beatyfikacji papieża Polaka – 1 maja 2011 r. – przybyło ponad milion osób ze wszystkich kontynentów; wśród nich około 300 tysięcy Polaków. Ci, którzy nie zmieścili się na placu przed bazyliką w Watykanie, obserwowali uroczystości w innych punktach Rzymu.

W czasie beatyfikacji Benedykt XVI powiedział, że Karol Wojtyła zasiadł na Stolicy Piotrowej „przynosząc ze sobą głęboką refleksję nad konfrontacją pomiędzy marksizmem i chrześcijaństwem, skupioną na człowieku”. – Jego przesłanie brzmiało: człowiek jest drogą Kościoła, a Chrystus jest drogą człowieka – wskazywał papież Ratzinger. Wyraził przekonanie, że jego poprzednik „na nowo ukierunkował chrześcijaństwo ku przyszłości, Bożej przyszłości, wykraczającej poza historię, lecz również w niej zakorzenionej”.

Trzy lata po beatyfikacji, 27 kwietnia 2014 r. Jan Paweł II został ogłoszony świętym przez papieża Franciszka, w obecności emerytowanego papieża Benedykta XVI.

Dzień Papieski

Wspomnienie liturgiczne św. Jana Pawła II Kościół powszechny obchodzi 22 października. W Polsce i w środowiskach polonijnych na całym świecie, w okolicach wyboru kard. Karola Wojtyły na stolicę Piotrową, obchodzony jest także Dzień Papieski organizowany przez Fundację Dzieło Nowego Tysiąclecia (FDNT), która powstała jako pokłosie VII pielgrzymki papieża do ojczyzny, która odbyła się w dniach 5-17 czerwca 1999 r. W tym roku Dzień Papieski obchodzony był 15 października pod hasłem „Św. Jan Paweł II – Cywilizacja Życia”. W tym dniu relikwie I stopnia św. Jana Pawła II, otrzymane wcześniej z rąk księdza kardynała Stanisława Dziwisza, zostały uroczystie wniesione do kościoła św. Rafała w Wilnie i wystawione do publicznego kultu wiernych.

Opr. Jan Lewicki

Fot. z archiwum kard. Stanisława Dziwisza

Podpisano umowę o współpracy z Uniwersytetem Michała Romera

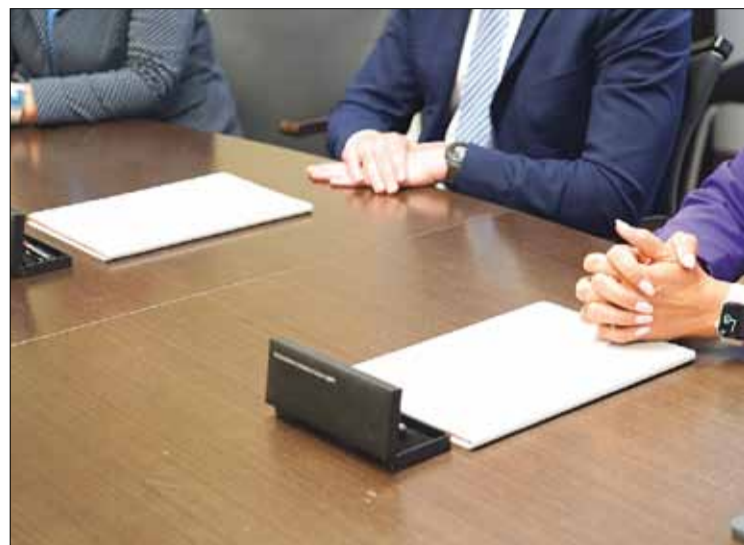
10 października mer samorządu rejonu wileńskiego i rektor Uniwersytetu Michała Romera (lit. MRU) podpisali umowę o współpracy, która przyczyni się do rozwoju wzajemnie korzystnego partnerstwa w dziedzinie studiów, praktyk studenckich, wspólnych projektów i dzielenia się wiedzą.

Według mera samorządu rejonu wileńskiego partnerstwo Samorządu z MRU jest szczególnie ważne dla administracji publicznej, przyciągania specjalistów prawnych do administracji samorządu i jej podległych instytucji, a także podnoszenia kwalifikacji urzędników i pracowników urzędów instytucji budżetowych, kształcenia kompetencji. Oprócz tego niezwykle istotne dla rejonu wileńskiego są profesjonalne studia pedagogiczne prowadzone przez MRU, podczas których kształcą się wykwalifikowani pedagodzy.

„Jestem bardzo zadowolony i wdzięczny, że podpisana współpraca już przynosi owoce, powstały nowe kierunki studiów, widzimy zainteresowanie dyrektorów placówek oświatowych podnoszeniem kwalifikacji, więc dorobek przed oficjalnym podpisaniem umowy jest

naprawdę znaczny, dziękuję za to.

Jednym z priorytetów współpracy z MRU jest inwestycja w naszych nauczycieli i społeczność edukacyjną. Niedobory specjalistów w placówkach rejonu wileń-

skiego są duże, zwłaszcza nauczycieli, dlatego mamy nadzieję, że wspólnymi siłami uda nam się ten problem rozwiązać. Profesjonalne studia pedagogiczne prowadzone przez MRU, podczas których kształcą się wykwalifikowani pedagodzy, są niezwykle ważne dla rejonu wileńskiego. Dziękuję za tak szybkie rozwinięcie i realizację tego pomysłu” – mówi mer o umowie o współpracy z MRU.

„Już są pierwsi studenci z re-

jonu wileńskiego. Aż 20 dyrektorów i pedagogów szkół samorządu rejonu wileńskiego rozpoczęło w tym roku studia magisterskie na kierunku Zarządzanie Technologiami Edukacyjnymi (specjal-

nością Zarządzanie Szkołą) i Administracja Publiczna (specjalność Polityka i Zarządzanie Oświatą i Nauką)” – z pierwszych wyników współpracy cieszy się rektor MRU.

W oficjalnym podpisaniu umowy uczestniczyli także wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego, kierownik Wydziału Komunikacji Społecznej i Stosunków Międzynarodowych, dziekani wydziałów MRU: dziekan Wy-

działu Prawa, dziekan Wydziału Zarządzania Publicznego i Biznesu, dziekan Wydziału Nauk o Człowieku i Społeczeństwie, i dziekan Akademii Bezpieczeństwa Publicznego.

Zdaniem wicemera jako działania w ramach współpracy mogłyby być oferowanie studentom tematów prac magisterskich, zlecenie badań dla Samorządu, przyciąganie młodych specjalistów itp. Wicemer zauważyła także, że w Samorządzie działa pakiet motywacyjny – stypendia, możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego i pracy w samorządzie rejonu wileńskiego i podległych mu instytucjach.

„Dla społeczności oświatowej, nauczycieli i dyrektorów placówek oświatowych ta umowa będzie doskonałą okazją do podniesienia swoich kwalifikacji i wzmocnienia podstaw przywództwa. Jestem pewna, że z szansy na podniesienie swoich kwalifikacji skorzystają także inni pedagodzy, już teraz widzimy, że szeregi studentów MRU zapełnili członkowie społeczności edukacyjnej rejonu wileńskiego, przecież to wielka szansa pomóc kierownikom organizacji edukacyjnych w mobilizacji społeczności tworzącej wartość, przyczynić się do stworzenia silnej społeczności

edukacyjnej. Obecnie, w miarę udoskonalania procedury pozyskiwania specjalistów, lista priorytetowych specjalności, która obecnie jest najbardziej zorientowana na pracownikach oświaty, będzie poszerzana.

(...) Cieszę się, że mamy już pewny dorobek. W miarę dalszego rozwijania pomyślnego procesu współpracy ustalimy odpowiednie środki i ich wdrażanie” – powiedziała wicemer o pomyślnym rozpoczęciu działań w zakresie współpracy.

Dziekani wydziałów MRU opowiedzieli o programach studiów prowadzonych na uczelni, ich zapotrzebowaniu, możliwościach, podnoszeniu kwalifikacji, udzielanej bezpłatnej pomocy prawnej, dzielili się możliwymi przyszłymi inicjatywami w zakresie realizacji umowy o współpracy w różnych obszarach: począwszy od szkoleń z zakresu zamówień publicznych, specjalistów prawa pracy, świadczeniu bezpłatnej pomocy prawnej, analityce danych w sektorze publicznym, cyberbezpieczeństwie, szkoleniu pedagogów i kierowników placówek oświatowych, kończąc na edukacji w zakresie profilaktyki narkotyków i innych środków zabronionych w szkołach.

(S-3472)

Litewsko-polski projekt wymiany młodzieży „Poznanie Starego Wilna”

Rozwijanie szacunku i tolerancji

Spółka „SIGNUM INTER” zrealizowała w lipcu litewsko-polski projekt wymiany młodzieży „Poznanie starego Wilna”, który odbył się we wsi Valčiūnai rejonu wileńskiego. W projekcie wzięło udział 10 młodych ludzi i po 2 kierowników z każdego kraju.

Po raz pierwszy do projektu tego formatu zaproszono młodzież z rejonu sołecznickiego – z Białej Waki i Rudnik. Rejon wileński reprezentowała młodzież z Prudziszek i Czarnego Boru. Już drugi rok z rzędu we współpracy z partnerami ze Stoczka Łukowskiego (Polska) w celu pomyślnej realizacji projektu wytypowano następujące zadania: 1. Z okazji 700-lecia Wilna odkrywaniem dziedzictwa kulturowego Litwy i Polski oraz analizowanie kultury młodzieżowej, szukając

podobieństw i ucząc się na różnicach; 2. Rozwijanie kompetencji społecznych, edukacyjnych i osobistych młodzieży, która ma mniejsze możliwości, poprzez wspólne zadania twórcze, grupowe i oparte na doświadczeniach; 3. Stworzenie przestrzeni międzykulturowego uczenia się młodych ludzi w celu lepszego poznania własnej kultury poprzez interakcję z młodzieżą z innego kraju, rozwijanie szacunku i tolerancji oraz poszukiwanie wspólnych punktów kontaktowych po-

przez analizę kultury popularnej i realiów oraz wyzwań stojących przed młodymi ludźmi.

Projekt został zaprezentowany także gościom – przedstawicielom administracji rejonu wileńskiego, którzy przybyli na spotkanie z młodzieżą, wspierali ją dobrym słowem i cieszyli się z sukcesu organizacji. Mowa jest tu o samorządowcach z wicemer rejonu wileńskiego Edycie Tamošiūnaitė na czele.

Spółka „SIGNUM INTER” ściśle współpracuje z koordyna-

torką ds. młodzieży Julianą Lipińską, która również przybyła na prezentację projektu. Zawsze doradza organizacji we wszystkich sprawach istotnych dla młodych ludzi, współpracuje i pomaga w pozyskiwaniu młodzieży do udziału w organizowanych przez spółkę wydarzeniach i projektach.

„SIGNUM INTER” ma wielu dobrych, lojalnych przyjaciół i partnerów, którzy spotkali się z młodzieżą litewsko-polską podczas prezentacji tego projektu. Są to: koordynatorka ds. młodzieży rejonu sołecznickiego Wiktoria Rekść, przedstawicielka gminy Biała Waka Julija Janonytė, która, nawiasem mówiąc, zaprosiła młodzież do udziału w tym projekcie, Oleg Nikończyk – dyrektor Gimnazjum w Rukojniach, Józef Szatkiewicz – starosta gminy Rudomino, Nijolė Luščinskienė –

wolontariuszka pracująca z dziećmi i młodzieżą Niemieża oraz goście z Centralnej Biblioteki Samorządu Rejonu Wileńskiego: Janina Zubricka, Irena Baranowska, Tatjana Kartanowicz i Czesława Szatkiewicz.

Chcielibyśmy serdecznie podziękować Genadijowi Baranowiczowi, staroście gminy Biała Waka rejonu sołecznickiego, który również przyczynił się do realizacji tego projektu, poszukując młodych ludzi, którzy chcieliby wziąć udział w wymianie młodzieży obu krajów.

Projekt został sfinansowany ze środków Litewsko-Polskiego Funduszu Wymiany Młodzieży. Konkurs na zwycięzcę tego projektu zorganizowała Agencja ds. Młodzieży przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej.

Organizatorzy

W stolicy

Otwarcie boiska sportowego przy gimnazjum Radvilų

Z odnowionych boisk sportowych przy stołecznych szkołach mogą już korzystać uczniowie i okoliczni mieszkańcy. Ostatnio otwarte zostało boisko sportowe gimnazjum Radvilų – składają się na nie dwa boiska do koszykówki, boisko do siatkówki, boisko piłkarskie, bieżnia oraz plenerowa siłownia.

Na uporządkowanie infrastruktury sportowej w tym miejscu czekało nie tylko gimnazjum Radvilų, ale też mieszkańcy okolicznych ulic Gelvonų, Šeškinės, Šeškinės sodų, S. Stanevičiaus, Fabijoniškių. Będą mogli korzystać ze szkolnego boiska po godzinach lekcyjnych. Koszt prac związanych z modernizacją boiska gimnazjum Radvilų wyniósł 695 tys. euro.

Tego lata i na początku jesieni Samorząd m. Wilna odnowił kolejne 20 szkolnych boisk sportowych: przy szkole specjalnej „Atgajos”, przy gimnazjach Aleksandra Puskina, „Žaros”, „San-

taros”, W. Kaczałowa, Žvėryno, „Minties”, Fabijoniškių, Abraomo Kulviečio, Jono Basanavičiaus, Grigiškių i „Šviesos” w Grzegorzewie, przy szkołach Naujamiščio i Liepkalnio, progimnazjach Barboros Radvilaitės, Simono Stanevičiaus i Naujininkų oraz przy szkole początkowej Vytėš Nemunėlio.

W październiku dobiegnie końca modernizacja boisk sportowych przy progimnazjum Księcia

Giedymina i liceum inżynierskim Uniwersytetu Technicznego im. Giedymina w Wilnie. Uniwersalne boiska sportowe zmodernizowano również przy 11 przedszkolach: „Gintarėlis”, „Vilija”, „Gelvonėlis”, „Prie Pasakų parko”, „Skroblinukas”, „Šilelis”, „Lokiukas”, „Pipiras”, Markučių, Vaduvos i Vilkpėdės.

Na modernizację boisk sportowych przeznaczono ponad 6 mln euro.

Poczuć miasto poprzez dźwięki, zapachy i tekstury

Jak poznawać miasto, jeżeli się go nie widzi? Z okazji Dnia Białej Łaski Samorząd m. Wilna w celu uczynienia stolicy bardziej otwartą i przyjazną dla wszystkich zaprezentował możliwości poznawania miasta poprzez dotyk, słuch i węch.

Dla osób słabowidzących i niewidomych dostępne są strona internetowa i aplikacja mobilna platformy „Neakivaizdinis Vilnius” („Wilno zaocznie”). Dla osób, które nie mogą zobaczyć najpopularniejszych miejsc na wileńskiej starówce, opracowano specjalną trasę w językach litewskim i angielskim „Dotknąć i usłyszeć Wilno”.

Inną – bardziej wrażliwą i różnorodną stolicę – zaprezentuje za granicą również Wileńska Agencja Turystyki i Rozwoju Biznesu „Go Vilnius”.

Trasa „Dotknąć i usłyszeć Wilno” to inicjatywa platformy „Neakivaizdinis Vilnius” zrealizowana wspólnie z Litewskim Związkiem Osób Słabowidzących i Niewidomych. W trakcie trwającego 1-1,5 godz. spaceru po wileńskiej starówce przewodnik towarzyszyć będzie podczas zwiedzania 12 miejsc na trasie. Oprócz nagranych ich historii nagrano również ostrzeżenia, które pomogą obejść stoliki w ogródkach kawiarnianych, policzyć kroki między obiektami, wybrać odpowiedni skręt, poczuć zmienioną nawierzchnię drogi, nagrano też propozycje uderzenia w konkretnym miejscu w dło-

nie, by usłyszeć echo, dotknięcia ściany czy posłuchania mówiącej rzeźby.

Na dostępnej dla osób słabowidzących i niewidomych stronie internetowej www.neakivaizdinisvilnius.lt i w aplikacji mobilnej „Neakivaizdinis Vilnius” można znaleźć ponad 100 tematycznych tras po Wilnie, jak również – obiekty kultury, sklepy, restauracje, miejsca rekreacji, strefy zielone, ciekawą i aktualną informację o alternatywnych sposobach zwiedzania stolicy. Jak twierdzą przedstawiciele Litewskiego Związku Osób Słabowidzących i Niewidomych, dotychczas propozycje zwiedzania miasta dla osób z niepełnosprawnością wzrokową trzeba było zbierać po „ziarenku”, odtąd natomiast wszystkie one są w jednym miejscu i pozwolą poczuć przyjemność bycia turystą.

Z okazji Dnia Białej Łaski nagrany został również nowy teledysk agencji „Go Vilnius”. Odkrywa Wilno nie przez widoki, ale przez moc muzyki i

słowa, która pozwala nawiązać z miastem zupełnie inną więź. Agencja tworzyła ten teledysk wspólnie z holenderską agencją „Wolfstreet”, ścieżkę dźwiękową skomponował znany kompozytor filmowy Thomas Goralski. W teledysku Wilno przedstawiają: dziennikarka, podróżniczka, piosenkarka Irma Jokšytė, członek Związku Pisarzy Litwy, poeta, prozaik Alvydas Valenta oraz przedstawicielka Litewskiej Biblioteki Audiosensoryki Ramunė Balčikonienė.

W Wilnie mieszka obecnie około 1 tys. mieszkańców z niepełnosprawnością wzrokową. By miasto było atrakcyjne i wygodne dla osób o różnych potrzebach, zgodnie ze Strategią Uniwersalnego Projektowania powstają mapy dotykowe (np. w parku Zakret), stoiska z informacją podaną pismem Braille’a, do potrzeb osób niepełnosprawnych dostosowane są ścieżki dla pieszych, przystanki komunikacji miejskiej oraz inna infrastruktura.

Mieszkańcom będą rozdawane pojemniki na zużyty olej

Mieszkańcy regionu wileńskiego będą mogli odtąd wygodnie zbierać resztki zużytego oleju. Od 20 października br. na administrowanych przez Centrum Zagospodarowania Odpadów Okręgu Wileńskiego (Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras, VAATC) składowiskach odpadów wielkogabarytowych rozpocznie się rozdawanie specjalnych pojemników na zużyty olej o pojemności 3,5 litra.

Zużyty olej spożywczy najczęściej jest wylewany do zlewu lub klozetu, zapominamy jednak, że wylanie go do kanalizacji może doprowadzić do zapychania rur. By zachęcić do odpowiedzialnego postępowania z odpadami, mieszkańcom Wilna rozdanych zostanie 25 tys. pojemników na zużyty olej.

Do tych specjalnych pojemników można będzie wygodnie zbierać zużyty w gospodarstwie domowym olej spożywczy. VAATC podkreśla, że należy zbierać olej pozostały po smażeniu na patelni lub we frytkownicy, np. po usmażeniu frytek, pączków lub podobnych potraw. Należy również zbierać nadający się do przetworzenia olej z gotowych już produktów żywnościowych, np. z tuńczyka, śledzia, szprot, makreli, nadziewanych oliwek, suszonych pomidorów i innych produktów. Należy też zbierać przeterminowane oleje jadalne, które nie nadają się do użytku ze względu na zmieniony smak. Do pojemników na zużyty olej nie wolno wlewać oleju kosmetycznego, oleju syntetycznego, oleju używanego do celów technicznych oraz oleju spożywczego, który jest jedynie składnikiem innych produktów spożywczych, np. majonezu.

Zebrany w specjalnych lub w dowolnych innych pojemnikach zużyty olej spożywczy można będzie dostarczyć do wszystkich składowisk odpadów wielkogabarytowych w regionie. VAATC informuje, że zebrany w taki sposób olej można będzie wykorzystać do produkcji biopaliwa. Jednocześnie da się uniknąć niepotrzebnego i niebezpiecznego zanieczyszczenia: wylewany do kanalizacji olej osiada na ściankach rur, twardnieje i zatyka je, a to wiąże się z niedogodnościami i dodatkowymi kosztami dla mieszkańców.

Informacja dla osób chętnych zaszczepienia się przeciwko grypie i koronawirusowi

W związku ze zbliżającym się sezonem jesienno-zimowym mieszkańcy Wilna zachęceni są do zaszczepienia się przeciwko grypie i koronawirusowi. W stołecznych placówkach opieki zdrowotnej stworzona została możliwość zaszczepienia się przeciwko grypie i koronawirusowi w trakcie jednej wizyty.

Ministerstwo Ochrony Zdrowia zwraca uwagę, że zaszczepić się przeciwko grypie i COVID-19 zaleca się przede wszystkim osobom z grup ryzyka: osobom powyżej 65. roku życia, osobom z chorobami przewlekłymi (w tym również dzieciom), podopiecznym domów opieki społecznej i domów opieki (w tym podopiecznym domów dziecka), pracownikom służby zdrowia, kobietom w ciąży (w dowolnym okresie ciąży).

Chętni zaszczepienia się obiema szczepionkami powinni zwrócić się do placówki opieki zdrowotnej, w której są zarejestrowani. Szczepienie więcej niż jedną szczepionką podczas jednej wizyty jest powszechną praktyką medyczną, jest to bowiem szybkie, wygodne i zalecane przez specjalistów rozwiązanie.

Zaszczepić się przeciw grypie zaleca się przed sezonem grypowym, który zwykle rozpoczyna się w październiku i kończy w maju następnego roku. Szczepionka przeciw grypie chroni przed chorobą średnio przez 12 miesięcy. Po 6 miesiącach od szczepienia liczba przeciwciał w organizmie zmniejsza się o połowę. Co roku produkowana jest nowa szczepionka, która bardziej odpowiada krążącym typom wirusów grypy.

Dla osób z grup ryzyka szczepionki przeciw grypie państwo refunduje w placówce opieki zdrowotnej, w której osoba jest zarejestrowana, dlatego nie trzeba za nie płać. Osoby spoza grup ryzyka mogą zaszczepić się przeciw grypie na własny koszt w dowolnej placówce opieki zdrowotnej lub w niektórych aptekach.

Zaszczepić się przeciwko koronawirusowi zaleca się tak szybko jak tylko to jest możliwe. Zgodnie z zaleceniami Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz litewskich ekspertów odnowioną szczepionką przeciw COVID-19 mogą się zaszczepić wszystkie osoby powyżej 5. roku życia. Dzieci w wieku od 6 miesięcy do 4 lat mogą zostać zaszczepione oryginalną szczepionką przeciw COVID-19.

Szczepionką przeciw COVID-19 mieszkańcy nadal będą mogli się zaszczepić w dowolnej placówce opieki zdrowotnej lub w niektórych aptekach. Dla osób objętych obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym szczepionki przeciw COVID-19 oraz usługa szczepienia są bezpłatne.

Przypominamy, że zarejestrować się na szczepienia przeciw COVID-19 można na kilka sposobów: na stronie KoronaStop.lt, za pośrednictwem Systemu Rejestracji Pacjentów lub bezpośrednio w placówce opieki zdrowotnej, w której osoba jest zarejestrowana.

Więcej informacji o szczepieniach – na stronie internetowej KoronaStop.lt i Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego.

